

Třetí rok pětiletky, zima

Rokem 1951 vstupujeme do druhé polovice dvacátého století a zároveň do třetího roku úspěšné Gottwaldovy pětiletky. Tak jako několik minulých zim i tato byla mírná, suchá a bez sněhu.

Schůze zemědělců

V předjarních dnech svolána jest schůze všech zemědělců o nutnosti a výhodách společné práce v zemědělství. Tato společná práce jest prvním krokem ku socializaci vesnice. Jedná se zde též o ocenění jednotlivých prací, zvláště prací špičkových. Zemědělci však drží se starého způsobu a společnou práci odmítají s odůvodněním, že jim přijde draho.

Starý způsob práce

Starý způsob práce u nás jest ten, že dělník u rolníka pracuje za 8. až 10.Kč denně, nehledíc na čas a hodiny. Novým způsobem má mít dělník 12. až 15.Kč na hodinu. Podle platu zase rolník dělníkovi obdělává jeho kousky polí.

Manifestace žen

V březnu konala se manifestační schůze žen na obranu míru. Při ní byl promítnut film o Mičurinovi, pěstování stromů. Vzhledem k důležitosti doby, jest schůze málo navštívena.

Jarní práce, bouřky

Jarní deště zdržely přípravné práce, tedy až 2.dubna se počalo pracovat na polích. V dubnu uhořel několikrát hrom.

Pochod míru

V neděli 15.dubna konal se pochod míru. Na návsí sešli se občané, vesměs členové K.S.Č. s prapory. Z Olšan přišli též přátelé míru, kteří se připojili k Habrovským a pochoduje se do Vážan. Po připojení Vážanských jde se dál do Vítovic. Odtud společně za zpěvu zpět do Habrovan před pomník padlých ve světové válce 1914-1918. Zde promluvil k pochodujícím řečník z Vyškova, pak Zabloudil F., a nynější starosta sokola Fábo Emil. Po zapění hymny České, Slovenské a Sovjetské se pochodující rozešli do svých domovů.

Skončení jarních prací

Po jarních deštích za pěkného počasí se práce jarní rychle vykonaly, takže se ani neděle nedržely a tak se mohly i brambory ještě v dubnu všechny zasadit.

1. máj

Po vykonaných jarních pracích, jde průvod na 1 máje s prapory a standartami do Rousínova na svůj každoroční manifestační tábor lidu, kde jest i Vyškovská vojenská posádka přítomna.

Lidové hlasování na obranu míru

V červnu proběhlo světem lidové hlasování na obranu míru. U nás hlasovali všichni, až na rolníka Tomáše Hrdinky čís. 10.

Slavnost školních dětí

1.7. koná se slavnost školních dětí a zároveň vystoupení těch nejmenších z Mateřské školky pod vedením první učitelky Myslínové z Olšan.

Účast školní mládeže na oracích polních, bylin a zběru

Školní mládež pomáhá při polních pracích. Jednoti řepu, pátrá po mandelince bramborové, přechází obilná pole a čistí je od plevelu a jiných škůdců.

Sbírají léčivé byliny a odpadové hmoty jako papír, hadry, kosti, železo a vše, co může prospět našemu průmyslu.

Jarní počasí, jetely a sena

Kolem jsou dosti bouřky s lijavci, ale u nás neprší. Zdá se, že každá bouře se zde nad lesy rozchází. Jinak jest jaro dosti chladné. Jetely a sena jsou velmi dobré a brzy sklizené. Počátkem června kosí se již jetely po druhé, ale jsou již špatné.

Řepka

Řepka jest letos podle plánu na dvou místech. Jeden díl jest za bývalým dvorem, kteréžto parcely jsou přidělcům zabrány, druhý díl jest na Tučapsku a obecních polích, které též bývaly až do letošního roku pronajímány. Jest také velmi dobrá a kosí se 2.července.

Žně

Žně počínají 17 července a za pěkného počasí rychle pokračují. Jsou sice M.N.V. vypracovány směrnice na skupinovou práci, ale pracuje se po staru, každý u svého sedláka.

Jen u rolníka Kopra v č.36 jdou žně pomalu. Hospodáři jsou staří, hospodyně jest ještě bez ruky a mladým se pracovat nechce. Pracují zde tedy brigády. 18 srpna má však i tento domláceno, trvají tedy žně i s tímto rolníkem plný měsíc. Obilí jest dobré až na ječmeny.

Odvádění obilí

Od mlátiček odvádí se obilí přímo do skladů. U nás jest pouze sklad pšenice a to v dílně stolaře Doupovce. Ječmen a žito odváží se do Rousínova. Předepsané obilí musí každý na svůj náklad dopravit do předepsaného skladu.

Podmítání

Podmítání jest velmi špatné, neboť jest veliké sucho. Vyvalují se veliké hroudy a proto se ani zelená píce, neboli strništní směs, nemůže seti.

Brambory

Brambory se dobývají těžko, neboť jest zem tvrdá. Počasí jest pěkné, jen pršet nechce. Následkem sucha je jich též málo. Povinná odevzdávka uskladňuje se ihned na bývalém pivovaře ve sklepě, aneb přímo na přichystaný vagon v Rousínově.

Naorávání

Naorávání na setí se nemůže a když, tedy těžko a hroudy na poli jsou jako haldy kamení u lomu. Chceli někdo síti, tluče hroudy sekýrou. Jest to práce velmi namáhavá.

Cukrovka, déšť, podzimní setí

Dobývání cukrovky jest též perné. Řepa jest malá, jest ji proto na váhu také méně. Jest ale hodně cukernatá.

1.listopadu přišel dlouho očekávaný déšť. Rázem bylo po hroudách a mohlo se připravovat na setí.

Sít se počalo koncem listopadu a selo se za příznivého počasí, až do Vánoc.

Habrovany v roce 1951

Habrovany, politický okres Vyškov, soudní okres Slavkov, spadají od roku 1950 pod správní okres Vyškov, kraj Brno. Obec řídí 24 členů Místního národního výboru v čele s předsedou M.N.V. Členové jsou rozděleni na různé komise v čele s referentem stejného názvu.

Komise – komise jsou: finanční, zemědělská, vyživovací, technická, bytová a tak podobně. Tyto komise se samostatně schází, aby rokovali o věcech jež jim do referátu patří a dle platných nařízení, neb svých úsudků se o nich vyjadřovali.

Finanční – tak na příklad: Komise finanční stará se o předpisování a vybírání obecních poplatků a dle pokynů zhra hospodáři s přidělenými penězi.

Zemědělská – Zemědělská plánuje setí, dodávku zemědělských plodin, přiděluje volnou půdu, udržuje živočišnou výrobu a tak podobně.

Vyživovací – Vyživovací stará se o výdej potravinových lístků, neboť jest dosud všechno vázáno na přiděl potravin.

Povoluje domácí zabíjačky a t.p.

Technická – Technická stará se o komunikace tj. cesty, potoky, rybníky, budovy, atd.

Bytová – Bytová přiděluje volné byty, aneb zaměřuje pro méně či více členné rodiny, atp.

Počet domů a obyvatel – Obec čítá 245 domů, obyvatel 890, rodin 275. Z toho dětí do 2 roků 40, od 2 do 6 let 55, od 6 do 12 - 63, od 12 do 18 asi 45, od 18 dále 687.

Národnost – Národnost česká, náboženství katolické, československé a bez vyznání.

Gramotnost – všichni dospělí občané umí číst a psát.

Nejstarší občané – Z nejstarších nad 90 roků jsou: Nováková, Mejtnerová, Tomanová.

Domy jsou čistě opravené a s tvrdou krytinou, 1 dům má ještě slaměnou střechu a nechází se u něj žudr. Jinak ještě asi 3 mlaty mají tuto doškovou střechu. Ulice směřující kol zámku jest letos vydlážděna drobnýma kostkama s našich skal i dovezenými odjinud. Písek jest vozen až ze Zelené Hory. Zahrádky zde před domky jsou následkem rozšíření vozovky zrušeny.

Zámek

Zámek žida Gomperze připadl ústavu tělesně vadných v Brně – Králově Poli, kteří jej odkoupili za 777.000 Kč a upravili částkou 10.000.000 Kč pro pracovní středisko tělesně vadných. Jest tu zřízeno 12 ložnic pro 60 chovanců, jídelna, kuchyně a dílny košíkářské.

Ústav jest výrobní podnik, který se úplně stará o svoje chovance ve stáří 18 – 50 let, kteří mají menší než 50% pracovní neschopnost.

Socha sv. Floriána

Socha sv. Floriána, která stála v záhybu vozovky před domem čis.76, jest přemístěna před kostel, kde vzniklo volné větší prostranství a upraven zde park. Větší místo zde hlavně vzniklo zabráním dolejší části zahrady, by byl na vozovce větší rozhled.

Soukromé podnikání

Soukromé podnikání mizí. Ze 7 obchodníků jsou 2 prodejny Včely. Prodavači jsou placeni státem a často se mění.

Hostinec – Ze dvou hospod zůstává 1 pohostinská služba města Vyškova.

Stolaři, krejčí a jiné živnosti – ze stolařských dílen zůstávají 2. Z těchto dílen byli před několika lety hospodářské usedlosti. Dále jsou zde 2 krejčí, 2 obuvníci, 2 švadleny, 1 kovář. Holičská síň též 1. Z kolářů a bednářů nezůstává žádný. Z řezníků zůstává 1 Masna, národní podnik.

Národní škola jest dvoutřídní na níž působí řídící učitel, kerý jest zároveň členem M.N.V. a referentem kulturním. Učí zde ještě učitelka, která se často mění.

Obřadní síň – Ve škole jest též obřadní síň, kde se uzavírají sňatky místních občanů a z Olšan.

Kostel – Kostel jest filiální a dochází sem farář z Vážan, který tu slouží každou neděli mši.

Pošta – Dále jest zde ještě poštovní zřízenec, který zároveň dělá listonoše.

Tajemník – Od roku 1950 jest též obecní tajemník, jež jest placen státem.

Kostelník – Kostelníkem jest dělník, který pracuje na úpravě vozovky a jest zároveň zvoníkem.

Hrobař – Hrobař též se často mění, nyní jej dělá dělník z dřevoprůmyslu, který pracuje v Rousínově.

Strážník – Strážníka obec nemá, ale zastupuje jej v případě potřeby stará posluhovačka na M.N.V.

Ponocný – Ponocného obec též nemá.

Pohodný – Pohodný jest z Dědic, ale ten si přijde jen pro peníze za službu, jinak si musí každý uhynulé zvíře odvést sám do Vyškova na jatky.

Povolání občanů – Z občanů jsou mimo rolníky a dělníky též úředníci, příslušníci armády a sboru národní bezpečnosti. Mimo rolníky všechno dojíždí za prací ven, a sice do Rousínova, Brna, Gottwaldova, Prostějova, Vyškova a jinde.

Úprava pracovní doby – Pracovní doba pro dělníky, kteří jinak nepracují na směny, jest mimo zemědělství od 6 hodin ráno do 14.5 odpoledne. K účelu tomu jest vypraven zvláštní vlak z Rousínova do Vyškova v 5 hodin ráno. Vlak jest motorový o 2 vozích.

Autobus – Od 1 září jest též zřízena autobusová linka Olšany, Habrovany, Rousínov, a jednou denně též do Vyškova.

Jízdné z Habrovan do Rousínova 4 Kč, na násraží 5 Kč, do Olšan 3 Kč a do Vyškova 17 Kč. Dělníci mají slevu.

Změna M.N.V. – V srpnu jest rekonstrukce M.N.V. Odchází tři dělníci starší komunisté pokud zde ještě zbyli, kteří po 30 let působili ve straně a v obecní správě. Nyní jsou neschopní. Jsou vystřídáni komunisty po 28. únoru 1948 a nekomunisty. Nastupující jsou úředníci a obsazují místa předsedy M.N.V., finančního referenta a pokladníka.

Umístění žáků

Ze střední školy v Rousínově vyšlo z naší obce 5 žáků a sice 1 hoch a 4 děvčata a jsou umístěni takto: Hoch strojní zámečnický, 1 děvče zdravotní škola, 1 zemědělská škola, 1 do dřevoprůmyslu a 1 děvče do cukrovarnictví.

Ovocné stromy

Ovocné stromové vysázené na ouvratích polí kol okresních silnic letošním rokem připadá okresu a tento také toto ovoce letos sklízeli. Dosud patřili stromy majitelům půdy.

Obecní stromy, pálení slivovice

Obecní stromy jsou pouze na „Smuhách“ kol Olšanských hranic k „Platicím“ a při cestách vesnicí. Ovoce s nich prodává se ve veřejnou dražbu. Poslední dobou páčila se slivovice u nás u pana Pospíšila č. 44. Letos se páčila v Drnovicích, kam museli, kdo chtěl pálit, si to odvézt.

Kol silnice k Rousínovu a k Nemojanům jsou sázeny jen stromy třešně.

Staré mince

Mince ražené za okupace, které měly text česko-německý, platí do konce roku. Jsou to mince 1K, 50h, 20, 10h.

Nové mince

Nové mince 1 Kč byly raženy v roce 1950. Ostatní drobné mince budou raženy 1952. Nové vzory mincí jsou ty samé jak bývaly před okupací, jen formát jest o mnoho menší a jsou zhotoveny z hliníku.

Dláždění silnic

Dláždění silnic v ulici zámecké a vůbec úprava této vozovky vyžádala si nákladu kol 3.000.000 Kč.

Náš stát stará se o občany

Náš stát směřující k socialismu všemožným způsobem stará se o občany.

Přestárlé – přestárlí dostávají sociální důchod nejméně 700 Kč měsíčně.

Invalidé – invalidé neboli práce neschopní i mladí lidé, dle svého pojištění kol 2.060 Kč měsíčně.

Pohřebné – pohřebné dostávají pozůstalí ve výši 5.000 Kč

Výbavné – výbavné pro nevěsty též 5.000 Kč a mimo toho se mladým manželům poskytuje půjčka pro zařízení bytu. K tomu dostanou novomanželé ještě šatěnku kol 500 bodů.

Porodné – Při narození dítěte se poskytuje též jednorázová výpomoc ve výši kol 5.000 Kč.

Lázně a ústavy – Lázně, léčebné ústavy a sanatoria jsou pro pracující zdarma.

Snahy o založení J.Z.D.

Snahy i založení J.Z.D. v místě M.N.V., K.SČ. a O.N.V. zůstávají bezvýsledné. Zemědělci drží se svého vlastnictví a odmítají založení Jednotného družstva z poznámkami, že práce přijde draho a nezvládne se. Jinak plní své předepsané dodávky svědomitě.

Obrna vepřů

Tak jako v minulých letech, i letos řadí obrna vepřů, na kteroužto nemoc uhynulo mnoho vepřů.

Nová nemocnice

Pro náš okres byla postavena, dána do provozu nová nemocnice ve Vyškově. Postavena jest při silnici z Vyškova do Drnovic.

Lékaři, poradna pro matky a děti, lékárna

Lékařské ordinace jsou v Rousínově, kde působí dva lékaři. Jsou tu Ant. Hotař a Alois Sklenář. Pro matky a kojence jest zřízena stálá poradna kterou čtrnáctidenně pravidelně provádí zde doktor Hotař a porodní asistentka Marie Ševčíková z Vážan. Poradna jest umístěna při Národním výboře v malé kanceláři. Nejbližší lékárna jest v Rousínově.

S.N.B.

S.N.B., dříve četnická stanice jest v Rousínově na Vážanské ulici.

Kominík

Kominický mistr pro Habrovany jest v Rousínově a čistí komíny jednou měsíčně.

Stavění a stavební materiál, stavební ceny.

Stavba se neprovedla žádná, ani větší oprava neboť materiál stavební jest velice drahý a jest vázán. Stavitelé zmizeli a zřízen jest pro naše okolí Stavební kombinát okresu Vyškovského. Volný materiál není a když je, tak velice drahý.

100kg cementu 1.000 Kč, cihly 5 Kč jedna, mzdy dělníků 14 až 40 Kč, k tomu zaměstnavatelská přírážka 116%. Není proto možno za těchto podmínek budovat.

Zboží, dvojité ceny.

Ceny za zboží jsou dvojí, neboť jest zboží vázané, za normální menší ceny a zboží volné jest velice drahé.

Příklad : 1 kg vázaného chleba 8 Kč, volného 16 Kč. 1 kg cukru váz. 15 Kč, volného 160 Kč.

Přestávám psát obecní kroniku, neboť jsem mezi těmi třemi, kteří jsou v srpnu t.r. v hostinci u Hasáků na schůzi M.N.V. předsedou S.K.Č. Janem Lubinou prohlášeni neschopnými a že strana si našla soudruhy schopnější.

Antonín Novák
Vánoce 1951

V originále kroniky je kulaté razítko MNV Habrovany.